

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«___» «_____» 2009 թվականի _____
քաղ. Երևան

ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հունվարի 15-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2009 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագիրը և գերակա խնդիրները հաստատելու մասին» N 40-Ն որոշմամբ հաստատված N 1 հավելվածի 39-րդ կետի, «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի «գ», 16-րդ հոդվածի «բ», «գ» կետերին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է**.

1. Հաստատել սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՐՉԱՊԵՏ՝

Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Կ Ա Ր Գ

ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն կարգով սահմանվում է սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների (այսուհետև՝ Օբյեկտներ) սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման կարգը:
2. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման հիմնական նպատակն այդ օբյեկտների վարքի կանխատեսումն է ուժեղ երկրաշարժերի ժամանակ:
3. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքները հանդիսանում են տարածքների սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման աշխատանքների առաջին փուլը:
4. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակը գնահատվում է՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանի սպասվող առավելագույն սեյսմիկ վտանգը, նմանատիպ կառույցների վարքը տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժերի ժամանակ, սեյսմակայուն շինարարության նորմատիվային փաստաթղթերը (այսուհետև՝ Նորմեր), միջազգային փորձը:
5. Օբյեկտների խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքները կատարվում են սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտի պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների, քաղաքաշինության և սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտների լիցենզավորված կազմակերպությունների (այսուհետև՝ Կազմակերպություն) կողմից: Աշխատանքների արդյունքները ներկայացվում են եզրակացության տեսքով:
6. Օբյեկտների խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքների եզրակացությունները համաձայնեցման համար ներկայացվում են սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի լիազորված մարմին (ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայություն գործակալություն, այսուհետև՝ ՍՊԱԾ գործակալություն):
7. ՍՊԱԾ գործակալությունը 10 օրվա ընթացքում քննարկում և համաձայնեցնում է օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման եզրակացությունը կամ կից գրավոր դիտողություններով վերադարձնում է լրամշակման:

8. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման եզրակացությունը վերադարձվում է լրամշակման, եթե եզրակացությունը չի բավարարում սույն կարգի 11, 12, 13 և 14 կետերի պահանջներին:

9. Համապատասխան լրամշակումից հետո եզրակացությունը կրկին հանձնվում է ՍՊԱԾ գործակալություն՝ սահմանված կարգով համաձայնեցման համար:

10. ՍՊԱԾ գործակալությունը եռօրյա ժամկետում քննարկում և սույն կարգի 11, 12, 13 և 14 կետերի պահանջներին բավարարելու դեպքում համաձայնեցնում է օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման եզրակացությունը:

11. Եզրակացությունը կազմվում է երեք օրինակից: Եզրակացության մեկ օրինակ պահվում է ՍՊԱԾ գործակալությունում, մեկ օրինակ տրվում է ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը, իսկ մյուս օրինակը՝ Կազմակերպությանը:

II. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման ընթացակարգը

12. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման ծրագրային աշխատանքները պարտադիր են կատարման՝

- 1) ոչ ուշ, քան 10 տարին մեկ անգամ,
- 2) եթե տեղի է ունեցել ուժեղ (մագնիտուդան $M > 5.5$) երկրաշարժ,
- 3) եթե փոխվել է օբյեկտների գործառնական նշանակությունը, շահագործման պայմանները,
- 4) եթե օբյեկտների խոցելիության գնահատման կարգի մեջ կատարվել են փոփոխություններ:

13. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման համար անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան հետազննություն, որն իր մեջ ներառում է.

- 1) օբյեկտը բնութագրող տեխնիկական փաստաթղթերի և այլ նյութերի համակարգում և վերլուծություն,
- 2) օբյեկտի մանրամասն հետազննություն համաձայն Նորմերի:

14. Օբյեկտը բնութագրող տեխնիկական փաստաթղթերի և այլ նյութերի համակարգումը և վերլուծությունը ներառում է հետևյալ աշխատանքները.

- 1) նախագծային և կատարողական փաստաթղթերի համակարգում և վերլուծություն, եթե այդպիսիք պահպանվել են,
- 2) նախագծային կոնստրուկտիվ լուծումների համապատասխանության ստուգում ըստ Նորմերի,
- 3) ուժեղ երկրաշարժերից հետո շենքերի (կառուցվածքների) հետազոտման եզրակացությունների վերլուծություն,
- 4) ուժեղ երկրաշարժից և վթարային իրավիճակից հետո շենքերում (կառուցվածքներում) կատարված վերականգնողական աշխատանքների նախագծային փաստաթղթերի վերլուծություն,

5) շենքերի (կառուցվածքների) վերակառուցման և նախագծի մեջ սկզբունքային փոփոխություններ կատարելու մասին (կրող կոնստրուկցիաների փոխարինում, ուժեղացում, վերականգնում, տարածքի վերանախագծում և այլն) տվյալների բազայի ստեղծում,

6) շենքերի (կառուցվածքների) համար ընդունված հաշվարկային սեյսմակայունության մասին տեղեկությունների ստացում:

15. Օբյեկտի մանրամասն հետազննությունը ներառում է հետևյալ աշխատանքները.

1) օբյեկտի մանրամասն հետազննում համաձայն Նորմերի դրույթների,

2) օբյեկտի վնասվածքի աստիճանի և մակարդակի որոշում համաձայն Նորմերի,

3) կրող կոնստրուկցիաների նյութերի ամրության որոշում,

4) կրող կոնստրուկցիաների իրականացման աշխատանքների որակի գնահատում,

5) կրող կոնստրուկցիաների վերականգման կամ ուժեղացման աշխատանքների որակի գնահատում (եթե այդպիսիք կատարվել են),

6) օբյեկտի դինամիկ բնութագրերի որոշում (միկրոսեյսմերի կամ հարկադրված տատանումների գրգռման դեպքում փոքր չափերի թրթռիչների օգնությամբ, ինչպես նաև հարվածով գրգռվող ազատ տատանումների ժամանակ),

7) հետազննվող օբյեկտի տարածքի գրունտի սեփական տատանումների գերակշռող պարբերությունների որոշում,

8) օբյեկտի տարածքին առանձնահատուկ երկրաշարժի սինթեզված աքսելերոգրամի մշակում,

9) օբյեկտի սեյսմիկ հաշվարկ՝ գործող Նորմերով և երկրաշարժերի իրական ու սինթեզված աքսելերոգրամներով:

16. Օբյեկտների հետազննման նյութերի վերլուծման արդյունքում տրվում են օբյեկտների խոցելիության գնահատման հետևյալ երեք մակարդակները.

• բարձր՝ երբ օբյեկտի տարածքում մինչև 8 բալ ըստ MSK-64 սանդղակի (գետնի սպասվելիք առավելագույն արագացումը $A_{max}=0.2g$) հնարավոր երկրաշարժի ժամանակ շենքի կոնստրուկցիաներում կարող են առաջանալ ուժեղ վնասվածքներ՝ 4-րդ աստիճանի վնասվածք՝ համաձայն ՀՀՇՆ II-6.02-2006 նորմերի 24 աղյուսակի:

• միջին՝ երբ օբյեկտի տարածքում մինչև 8-9 բալ ըստ MSK-64 սանդղակի (գետնի սպասվելիք առավելագույն արագացումը $A_{max}=0.3g$) հնարավոր երկրաշարժի ժամանակ շենքի կոնստրուկցիաներում կարող են առաջանալ զգալի վնասվածքներ՝ 3-րդ աստիճանի վնասվածք՝ համաձայն ՀՀՇՆ II-6.02-2006 նորմերի 24 աղյուսակի:

• ցածր՝ երբ օբյեկտի տարածքում 9 բալ և ավելի բարձր ըստ MSK-64 սանդղակի (գետնի սպասվելիք առավելագույն արագացումը $A_{max}=0.4g$) հնարավոր երկրաշարժի ժամանակ շենքի կոնստրուկցիաներում կարող են առաջանալ չափավոր վնասվածքներ՝ 2-րդ աստիճանի վնասվածք՝ համաձայն ՀՀՇՆ II-6.02-2006 նորմերի 24 աղյուսակի:

17. Օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքները՝ ներառելով 11, 12, 13 և 14 կետերը, ամփոփվում են եզրակացության տեսքով: Եզրակացությունում տրվում են առաջարկություններ օբյեկտի հետագա շահագործման, ուժեղացման, վերակառուցման կամ քանդման վերաբերյալ: Եթե օբյեկտի խոցելիությունը գնահատվել է միջին և բարձր աստիճանով, ապա պետք է քննարկել կոնստրուկցիաների ուժեղացման նպատակահարմարությունը՝ հաշվի առնելով տեխնիկատնտեսական և այլ գործոններ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սույն որոշման նախագծի ընդունումը այլ իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտություն չի առաջացնում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Մ. ՇԱՀԳԵԼԴՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԿԱՄ ՆԿԱԶԵՑՄԱՆ ԿԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Սույն որոշման նախագծի ընդունումը ՀՀ պետական բյուջեում ծախսերի և եկամուտների մասով փոփոխություններ չի նախատեսում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Մ. ՇԱՀԳԵԼԴՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ - ՀԻՄՆԱԿՈՐՈՒՄ

«ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ» ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ

Նախագիծը ներկայացվում է ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 15.01.2009 թվականի N 40-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագիրը և գերակա խնդիրները հաստատելու մասին» հավելված N 1–ի 39-րդ կետի:

Նկատի ունենալով, որ 1988 թվականից հետո հանրապետությունում սեյսմիկ պայմանները վերանայվել են՝ սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համար անհրաժեշտություն է առաջացել գնահատել ոչ միայն շենքերի տեխնիկական վիճակը, այլև դրանց սեյսմիկ խոցելիության մակարդակը: Հայաստանում շենքերն ու շինությունները հիմնականում կառուցված են 7-8 բալ հաշվարկային սեյսմակայունությամբ և առանձնահատուկ ուշադրության են արժանի սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության գնահատման աշխատանքները՝ շենքերի ու շինությունների ուժեղացման միջոցառումների, անհրաժեշտության դեպքում նաև վերակառուցման ծրագրերի ներկայացման համար:

Նկատի ունենալով ՀՀ տարածքում սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների կարևորությունը պետության կայուն զարգացման գործում, «ՍՊԱԾ» գործակալության պատասխանատվությունը սեյսմիկ վտանգի և ռիսկի գնահատման, սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համար, ներկայացնում ենք «ՍՊԱԾ» գործակալության կողմից մշակված «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը:

Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների առաջին փուլ է հանդիսանում սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի գնահատումը: Կարգի մշակման ժամանակ հաշվի են առնվել մի շարք արտասահմանյան կազմակերպությունների նմանատիպ փաստաթղթերի կազմման փորձը: Սույն կարգը կազմելու ժամանակ օգտագործվել են հետևյալ նորմատիվ փաստաթղթերը.

«Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքը (հոդվածներ 8-ի «գ» կետ, 16-ի «բ», «գ» կետեր),

«Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների ցանկը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 13 մարտի 2003թ. N 237-Ն որոշումը,

«Երևանի տարածքում սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համալիր ծրագրի մասին» ՀՀ կառավարության 7 հունիսի 1999թ. N 392-Ն որոշումը,

«Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համալիր ծրագրի մասին» ՀՀ կառավարության 10 հունիսի 1999թ. N 429-Ն որոշումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Մ. ՇԱՀԳԵԼԴՅԱՆ

ՆԱԽԱԳԾԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԸ

Նախագիծը մշակել են ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության աշխատակազմի «ՍՊԱԾ» գործակալության համակարգի հետևյալ աշխատակիցները. Ա. Անտոնյանը, Զ. Խլիլյանը, Գ. Նամայանը, Ռ. Բաղդասարյանը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ «ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ, ԿԱՐԵՎՈՐ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐՅԵԿՏՆԵՐԻ ՍԵՅՍՄԻԿ ԽՈՑԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՇԱՀԱԳՐԳԻՌ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԱՌԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

	Առարկության հ/հ հետինակը, առաջարկության ստացման ամսաթիվը	Առարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն
	2	3	4
1.	<p>1. ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն 07.03.2006թ.</p>	<p>1. Նախագծի վերնագիրն անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել «իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջներին:</p> <p>2. Նախագծի նախաբանում «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի «գ» կետին կատարված հղումը տեղին չէ, քանի որ այդ կետով սահմանվում է, որ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում լիազորված մարմինը հաստատում է հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի փորձագիտական գնահատումները:</p> <p>3. Նախագծից և կից հաստատվող կարգից /այսուհետ՝ Կարգ/ անհասկանալի է, թե ինչ միջոցների հաշվին պետք է իրականացվի նախագծում նշված գնահատման աշխատանքները: Այդ կապակցությամբ հայտնում ենք, որ եթե այդ աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին, ապա այն կարող է մնալ առանց ֆինանսական ապահովության, քանի որ ՀՀ 2006 թվականի պետական բյուջեով այդ աշխատանքների համար գումարի նախատեսման հարց չի քննարկվել և գումար չի նախատեսվել:</p>	<p>1. Ընդունվում է, նախագծի վերնագրի վերաբերյալ դիտողությունը հաշվի է առնված նոր խմբագրված տարբերակում:</p> <p>2. Դիտողությունն ընդունվում է մասամբ, քանի որ օբյեկտների խոցելիության գնահատման աշխատանքները հանդիսանում են տարածքների սեյսմիկ ռիսկի գնահատման աշխատանքների առաջին և կարևոր բաղադրիչը, որը նշված է կարգի երրորդ կետում: Բացի այդ, վերոհիշյալ գ) կետի կատարման համար անհրաժեշտ է մշակել և ընդունել այլ նորմատիվային փաստաթղթեր, որը և ներկայացվում է:</p> <p>3. Երրորդ դիտողությունը ընդունվում է (վերամշակված նախագծին կից ներկայացվող ՀՀ պետական բյուջեում ծախսերի և եկամուտների ավելացման կամ նվազեցման վերաբերյալ հիմնավորումում): Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի առաջին պարբերությամբ ՀՀ տարածքում սեյսմիկ պաշտպանության աշխատանքներն իրականացվում են սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման Պետական ծրագրով, իսկ 6-րդ պարբերությունը սահմանում է, որ սեյսմիկ պաշտպանության աշխատանքային ծրագրերի ֆինանսավորումն</p>

		<p>1. «Շենքերի խոցելիությունը» ԱՊՀ և այլ սեյսմակայուն շինարարության առաջատար երկրների նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերում ամրագրված և տեխնիկական առումով կանոնակարգված հասկացությունն է: Շիննորմերում և այլ տեխնիկական փաստաթղթերում ընդունված են «սեյսմակայունություն», իսկ վերակառուցվող շենքերի համար նաև «սեյսմազինվածություն» հասկացությունները: Այս առումով շենքերի ու շինությունների սեյսմիկ ազդեցություններին դիմակայելու խնդիրները ներկայումս անհրաժեշտ մակարդակով կանոնակարգված են, մասնավորապես՝ 2003-2005թթ. նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերում կատարվել են ժամանակի պահանջներին համապատասխան լրացումներ և փոփոխություններ:</p> <p>Նշված կարգը հակասում է նաև «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի «թ» ենթակետին, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 30.10.1996թ. N 346 որոշմանը և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 21.03.2005թ. N 46 Ա հրամանով հաստատված՝ «բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազննության մեթոդական ցուցումների» 1.16 կետին, ըստ որոնց դրանց տեխնիկական վիճակի ուսումնասիրությունները կատարվում են ոչ ուշ քան 10 տարին մեկ:</p> <p>Ելնելով վերը շարադրվածից գտնում ենք, որ ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով առաջարկվող կարգի սահմանումն անթույլատրելի է, քանի որ նրա կիրարկումը կստեղծի հակասություններ և խառնաշփոթ հստակ կարգավորված ոլորտում, ինչպես նաև կբերի գործառույթների անցանկալի կրկնություն և տեղեկատվական բազայի մասնատում:</p> <p>2. Քննարկվող «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության գնահատման կարգ»-ը անընդունելի է, քանի որ այն հակասում է սեյսմակայուն շինարարության բնագավառում գործող նորմատիվային փաստաթղթերին:</p> <p>Հայաստանի, ինչպես նաև ԱՊՀ երկրների շինարարական նախագծման նորմերում գոյություն չունի «սեյսմիկ խոցելիության աստիճան» հասկացությունը: Այն գիտական շրջաններում գործածվող և որոշակի քանակական մեծությաբ չվորոշվող տերմին է: Փաստորեն, փորձ է արվում տերմինափոխության օգնությամբ ներկայումս իրականացվող շենքերի և կառուցվածքների տեխնիկական վիճակի հետազոտման, վնասվածության և սեյսմակայունության գնահատման աշխատանքներն անվանել «սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության աստիճանի գնահատում», իսկ շենքերն ու կառույցներն անվանվում են «սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում</p>	<p>իրականացվում է ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսների հաշվին, ինչպես նաև օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից:</p> <p>1. Ձեր դիտողությունը «շենքերի խոցելիություն» հասկացության վերաբերյալ չի ընդունվում, քանի որ «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ Օրենք) 2-րդ հոդվածի ժ) կետով սահմանված է «շենքերի և շինությունների խոցելիության գնահատում» հասկացություն, այն է՝ շենքերի, շինությունների վարքի կանխատեսում ուժեղ երկրաշարժի դեպքում:</p> <p>Օրենքի 8-րդ հոդվածի գ) կետով սահմանված է, որ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում լիազորված մարմինը համակարգում է ՀՀ տարածքում սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման բնագավառում տարվող աշխատանքները: Միաժամանակ ներկայացված կարգի 3-րդ կետով սահմանված է, որ օբյեկտների խոցելիության գնահատման աշխատանքները հանդիսանում են տարածքների սեյսմիկ ռիսկի գնահատման և նվազեցման աշխատանքների առաջին և կարևոր բաղադրիչը:</p> <p>2. Ի տարբերություն ՀՀ գործող սեյսմակայուն շինարարության բնագավառում գործող նորմատիվ փաստաթղթերի և հասկացությունների, Օրենքի 6-րդ հոդվածով սեյսմիկ պաշտպանության գործունեության օբյեկտները սեյսմիկ ռիսկի գնահատման և նվազեցման տեսանկյունից, ըստ նշանակության դասակարգվում են՝ ա) հատուկ, բ) կարևոր և գ) ընդհանուր, որոնց ցանկը հաստատվել է ՀՀ կառավարության թիվ 237-ն առ 13.03.2003թ. որոշմամբ: Նշենք նաև, որ ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարության կողմից հաստատված և գործարկվող նորմատիվային և այլ փաստաթղթերով (տես գիրք</p>
--	--	--	---

	<p>հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտներ»:</p> <p>Նշենք, որ այս բնագավառի բոլոր աշխատանքները կանոնակարգվում են ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարության կողմից հաստատված և գործարկվող հետևյալ փաստաթղթերով:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀՇՆ II.02.02.-94 «Սեյսմակայուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր» Երևան, 1994թ. - ՀՀՇՆ I-4.02-99 «Շենքերի և կառուցվածքների վերակառուցում, վերականգնում և ուժեղացում. Հիմնական դրույթներ», Երևան, 2000թ. - Մեթոդական ցուցումներ շենքերի և կառուցվածքների հետազոտման և անձնագրավորման վերաբերյալ: Երևան, 2004թ. <p>3. Քննարկվող «Կարգ»-ի 5-րդ կետը հակասում է վերը նշված «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 10.1.4 կետին, ըստ որի շենքի տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ եզրակացության հիման վրա տրվող վնասվածության աստիճանը պարտադիր ձևով պետք է համաձայնեցվի ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարության կողմից լիազորված մասնագիտացված կազմակերպությունների հետ, իսկ եզրակացության պատճենը պարտադիր տրամադրվում է «Հայսեյսմշին և ԿՊ ՉՀԻ» ԲԲԸ-ի համակարգչային բանկի մեջ մտցնելու համար:</p> <p>4. ՍՊԱԾ-ը առաջարկում է օգտագործելով բերված «Կարգ»-ից որոշել օբյեկտի խոցելիության աստիճանը՝ բարձր, միջին և ցածր ու տալ առաջարկություններ կառույցի վերականգնման, ուժեղացման կամ քանդման վերաբերյալ: Սակայն այսօր էլ եզրակացություններում տրվում է կառույցների վնասվածության աստիճանը, իրական սեյսմակայունությունը և առաջարկություններ նրա վերականգնման, սեյսմազինվածության բարձրացման և ուժեղացման վերաբերյալ:</p> <p>ՍՊԱԾ-ի կողմից ոչ մի քանակական տվյալներ չեն բերվում օբյեկտների բարձր, միջին և ցածր սեյսմիկ խոցելիության վերաբերյալ: Ընդհակառակը, վերը բերված նորմատիվային փաստաթղթերով որոշվում են շահագործվող շենքի իրական սեյսմակայունությունը՝ արտահայտված գետնի հորիզոնական արագացման մեծությամբ /կամ բալերով/:</p> <p>ՍՊԱԾ-ը կազմակերպվել է 1988թ. Սպիտակի երկրաշարժից հետո, ունի իրեն պատկանող աշխատանքային ոլորտ և արդեն ոչ առաջին անգամն է որ ցանկանում է, գլխավորել իր իրավասիւթյունից ու կարողություններից դուրս հարցերի լուծումը: Փաստորեն, ՍՊԱԾ-ը ուզում է ներխուժել և գլխավորել մի բնագավառ, որը հանրապետությունում 70-ից ավելի տարիների ընթացքում շինարարության բնագավառում առաջատարի դեր է տանում «Հայսեյսմշին և ԿՊ ՉՀԻ»-ն, որտեղ նշակվել և ներդրվել են</p>	<p>«Քաղաքաշինության հարաբերությունների կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում» (իրավական ակտերի ժողովածու), Երևան 2004, էջ 468) «սեյսմիկ ռիսկ» հասկացողությունը չի կիրառվում, ինչն ընդունված է սեյսմավտանգ տարածքներում գտնվող զարգացած երկրների համար:</p> <p>3. Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ ՀՀ լիցենզավորման մասին օրենքը (ընդունված 30.05.2001թ.) թիվ 43 հոդվածով լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների ցանկում ընդգրկված չեն սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում լիցենզավորման ենթակա ոլորտները: Այս բնագավառում լիցենզավորման ենթակա են սեյսմաշրջանացման աշխատանքները, որոնք տրվում են միայն իրավաբանական անձանց՝ մինչև 3 տարի ժամկետով (օրենքի հոդված 10):</p> <p>4. Ձեր կարծիքը, որ «ՍՊԱԾ»-ը ուզում է ներխուժել և գլխավորել մի բնագավառ..., տեղին չէ, քանի որ ՍՊԱԾ գործակալության և նրա ՊՈԱԿ-ների կողմից իրականացվող աշխատանքները կարգավորված են օրենքով և ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված կանոնադրությամբ: Բացի այդ օրենքի 8-րդ հոդվածի բ) կետով սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում լիազորված մարմինը պատասխանատվություն է կրում սեյսմիկ վտանգի և ռիսկի գնահատման, սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համար:</p> <p>Կարգի 10-րդ կետի (օբյեկտների խոցելիության գնահատման աշխատանքները պարտադիր են կատարման....) վերաբերյալ դիտողությունը չի ընդունվում, քանի որ նշված պահանջները թելադրվում են օրենքի 8-րդ հոդվածի գ) կետով (հաստատում է հատուկ, կարևոր և ընդհանուր</p>
--	--	--

	<p>բնագավառին վերաբերող 100-ից ավելի ցուցումներ, մեթոդական ձեռնարկներ, շիննորմեր, ստանդարտներ և այլ նորմատիվ փաստաթղթեր, որոնց թվում է գործող և այժմ վերահրատարակվող «Սեյսմակայուն շինարարություն» նախագծման նորմերը:</p> <p>Այսպիսով, գտնում ենք, որ ՍՊԱԾ-ի կողմից առաջարկվող «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության գնահատման կարգը» շենքերի սեյսմակայունության գնահատման բնագավառում ոչ մի նոր ինֆորմացիա չի պարունակում և ենթակա չէ կիրառման:</p>	<p>նշանակության օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի փորձագիտական գնահատումները) և չեն կարող հակասել Ձեր կողմից նշված «Սեթոդական ցուցումներ»-ի 10.1.4 կետին, քանի որ այդ ցուցումները վերաբերում են շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազոտմանն ու ոչ թե օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի և խոցելիության գնահատմանը:</p>
<p>3. ՀՀ արդարադատության նախարարություն 14.03.2006թ.</p>	<p>1. Որոշման նախագծով հաստատվող կարգի 4-րդ կետում՝</p> <p>1.1. «իրավաբանական կարգավիճակ» բառերը խմբագրման և պարզաբանման կարիք ունեն:</p> <p>1.2. «հաշվետվություններ» բառերն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ իրավաբանական անձինք որևէ մեկին հաշվետու չեն, իսկ իրավաբանական անձանց կողմից հաշվետվություններ ներկայացնելը հանդիսանում է պարտականություն, որը ՀՀ Սահմանադրության 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն, կարող է նախատեսվել միայն օրենքով:</p> <p>Գտնում ենք, որ մասնագիտացված կազմակերպությունները կարող են ներկայացնել միայն մասնագիտական եզրակացություններ: Նույն դիտողությունը ըստ էության վերաբերում է նաև ամբողջ նախագծին:</p> <p>2. ՀՀ Նախագահի 2002 թվականի մարտի 16-ի թիվ ՆՀ-1064-Ն հրամանագրով /այսուհետ հրամանագիր/ սահմանված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության կարգի» 4.6 կետի և ՀՀ կառավարության 2002թ. ապրիլի 18-ի թիվ 16 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության նախարարության գործակալության» օրինակելի կանոնադրության համաձայն, գործակալությունը հանդիսանում է ծառայությունների մատուցման գործառնություններ իրականացնող պետական մարմին, այդ իսկ կապակցությամբ հայտնում ենք, որ «Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայություն» գործակալությունը չի կարող իրականացնել կարգի 5-րդ կետում նշված գործառնությունները, այդ թվում հաստատել համապատասխան աշխատանքները, մերժել հաշվետվությունը կամ եզրակացությունը: Այս առումով գտնում ենք, որ նախագծից անհրաժեշտ է հանել գործակալությանը վերաբերող բոլոր դրույթները:</p> <p>Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ նաև, որ ՀՀ կառավարությունը, հրամանագրի համաձայն, հանձնարարականներ կամ գործառնություններ իրականացնելու լիազորություններ կարող է վերապահել նախարարությանը, այլ ոչ թե գործակալությանը:</p> <p>3. Կարգի 7-րդ կետում անհրաժեշտ է հղում կատարել, թե կարգի որ կետին /կետերին/ պետք է համապատասխանի եզրակացության բովանդակությունը:</p> <p>Միաժամանակ պարզ չէ, թե կրկնակի</p>	<p>Բոլոր դիտողություններն ընդունվում են.</p> <p>1.1 և 1.2 դիտողությունները հաշվի են առնված նախագծի նոր խմբագրված տարբերակի 5. կետերում և ամբողջ նախագծում:</p> <p>2. Դիտողությունը հաշվի է առնված նախագծի նոր խմբագրված տարբերակի 6. կետերում:</p> <p>3. Դիտողությունները հաշվի են առնված նախագծի նոր խմբագրված տարբերակի 7., 8. և 9. կետերում:</p>

	<p>հաստատման համար ինչ կարգով է մասնագիտական եզրակացությունը ներկայացվելու և ինչ ժամկետում գործակալությունը պետք է հաստատի կամ մերժի այն:</p> <p>Կարգում միաժամանակ եզրակացության մերժման դեպքում անհրաժեշտ է նախատեսել նաև մերժման բողոքարկման իրավունքի մասին դրույթ:</p> <p>4. Կարգի 8-րդ կետի վերաբերյալ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ պատասխանատվություն կարող է սահմանվել, միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում, համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի /այսուհետ՝ Օրենք/ 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջի:</p> <p>5. Կարգի դրույթներում նշվում է հաշվետվության կամ եզրակացության ներկայացման մասին, մինչդեռ կարգի 9-րդ կետում նշվում է միայն հաշվետվության մասին, որից պարզ չէ նման տարբերության մոտեցումը:</p> <p>Բացի դրանից, պարզ չէ նաև, թե ով է հանդիսանում կարգի 9-րդ կետում նշված «պատասխանատուն»:</p> <p>6. Կարգի 10-րդ կետը չի վերաբերում որոշման նախագծով նախատեսվող կարգավորման առարկային: Բացի դրանից, այն որպես պարտականություն կարող է սահմանվել միայն Օրենքով, համաձայն օրենքի 9-րդ հոդվածի պահանջի: Այս կապակցությամբ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ Օրենքի 40 հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության պահանջը, որի համաձայն իրավական ակտի վերնագիրը պետք է համապատասխանի իրավական ակտի բովանդակությանը և հակիրճ տեղեկատվություն պարունակի դրա կարգավորման առարկայի մասին: Հարկ ենք համարում նշել նաև, որ «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքը վերոհիշյալ կետով նախատեսված «օբյեկտների սեյսմիկ խոցելիության աստիճանի վերագնահատում» չի նախատեսվում:</p> <p>7. Կարգի 11-րդ կետի վերնագրում նշվում է «հետազոտության» մասին, իսկ նույն կետի «բ» ենթակետի վերնագրում նշվում է «մանրակրկիտ հետազոտության» մասին, որոնց դրույթները համընկնում են. պարզ չէ, թե որոնք են դրանց տարբերությունները: Պարզ չէ նաև, թե որոնք են համապատասխան «գործող նորմերը»:</p> <p>8. Կարգի 12-րդ և 13-րդ կետերի բովանդակությունից պարզ չէ, թե ով է իրականացնելու նշված կետերում նախատեսված գործառնությունները:</p>	<p>4. Դիտողությունը հաշվի է առնված, այս դրույթը հանված է նախագծի նոր խմբագրված տարբերակից:</p> <p>5. Դիտողությունները հաշվի են առնված նախագծի նոր խմբագրված տարբերակի 5.-10. կետերում:</p> <p>6. Դիտողությունները հաշվի են առնված նախագծի նոր խմբագրված տարբերակի վերնագրում և ամբողջ տեքստում:</p> <p>7. Դիտողությունը հաշվի է առնված, կատարված է համապատասխան լրամշակում նոր խմբագրված տարբերակի 11 և 13 կետերում:</p> <p>8. Դիտողությունը հաշվի է առնված, կատարված է լրամշակում նոր խմբագրված տարբերակի 14 և 15 կետերում:</p>
<p>4. ՀՀ Երևանի քաղաքապետ Ե. Ջախարյան 13.03.2006թ.</p>	<p>1. Առաջին հերթին հարկ ենք համարում նշել, որ փաստաթղթի կազմման ժամանակ օգտագործված նորմատիվային փաստաթղթերի ցանկում բացակայում են մի քանի կարևորագույն փաստաթղթեր, այն է՝</p> <p>ա) ՀՀՇՆ II-2.02.94 «Սեյսմակայուն շինարարություն, նախագծման նորմեր»</p> <p>բ) ՀՀՇՆ I-4.02-99 «Շենքերի և կառույցների վերակառուցում, վերականգնում և ուժեղացում, հիմնական դրույթներ»</p> <p>գ) ՀՀՇՆ II-5.01.98 «Քաղաքաշինական համակարգերի հուսալիություն. Հիմնական դրույթներ»</p> <p>դ) Բնակելի և հասարակական շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազոտման մասին</p>	<p>1. Դիտողությունը, որ փաստաթղթի կազմման ժամանակ օգտագործված նորմատիվային փաստաթղթերի ցանկում բացակայում են (ա)-ե) ենթակետերում նշված նորմատիվային փաստաթղթերը, ընդունվում է, և դրանք հաշվի են առնված նոր խմբագրված տարբերակում:</p>

մեթոդական ցուցումներ. ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն. «Հայսեյսմշին և ԿՊ ՉՀԻ» ՊԲԸ, 1966թ.

ե) Բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազննության մեթոդական ցուցումներ. ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն. «Հայսեյսմշին և ԿՊ ՉՀԻ» ՊԲԸ, 2005թ.

2. Փաստաթղթի վերնագիրը չի համապատասխանում «Սեսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 8--դ հոդվածի առաջին մասի «գ» կետով սահմանված պահանջներին, համաձայն որի լիազոր պետական մարմինը հաստատում է հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի փորձագիտական գնահատումները:

Միաժամանակ վերնագրում անհասկանալի է «սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի օբյեկտ» արտահայտությունը, քանի որ օրենքի 2-րդ հոդվածով սահմանված հիմնական հասկացությունների մեջ նման արտահայտություն և (կամ) տերմին նշված և մեկնաբանված չէ:

2. Ինչ վերաբերում է փաստաթղթի վերնագրին, ապա կարգի 3-րդ կետով սահմանված է, որ օբյեկտների խոցելիության գնահատման աշխատանքները հանդիսանում են տարածքների սեյսմիկ ռիսկի գնահատման աշխատանքների առաջին փուլը:

Ի տարբերություն ՀՀ գործող սեյսմակայուն շինարարության բնագավառում գործող նորմատիվ փաստաթղթերի և հասկացողությունների, Օրենքի 6-րդ հոդվածով սեյսմիկ պաշտպանության գործունեության օբյեկտները սեյսմիկ ռիսկի գնահատման և նվազեցման տեսանկյունից, ըստ նշանակության դասակարգվում են՝ ա) հատուկ, բ) կարևոր և գ) ընդհանուր, որոնց ցանկը հաստատվել է ՀՀ կառավարության թիվ 237-Ն առ 13.03.2003թ. որոշմամբ: Նշենք նաև, որ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից հաստատված և գործարկվող նորմատիվային և այլ փաստաթղթերով (տես գիրք «Քա-ղաքաշինության հարաբերությունների կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում» (իրավական ակտերի ժողովածու), Երևան 2004, էջ 468) «սեյսմիկ ռիսկ» հասկացողությունը չի կիրառվում, ինչն ընդունված է սեյսմավտանգ տարածքներում գտնվող զարգացած երկրների համար:

Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ ՀՀ լիցենզավորման մասին օրենքը (ընդունված 30.05.2001թ.) թիվ 43 հոդվածով լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների ցանկում ընդգրկված չեն սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում լիցենզավորման ենթակա ոլորտները: Այս բնագավառում լիցենզավորման ենթակա են սեյսմաշրջանացման աշխատանքները, որոնք

<p>5.</p> <p>Երևանի</p>	<p>3. Դիտարկվող կարգի 5-րդ կետը հակասում է վերը նշված «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 10.1.4 կետին:</p> <p>«Կարգ»-ի 10-րդ կետի «ա» ենթակետը հակասում է ՀՀ գործող «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 1.16 կետին:</p> <p>4. Բացի դրանից, 10-րդ կետում նպատակահարմար կլիներ տարանջատել ծրագրային հետազոտությունները և դրանց տեխնիկական վիճակի գնահատումները, որոնք կատարվում են ՀՀ գործող, «Մեթոդական ցուցումներ»-ի պահանջների համաձայն ոչ ուշ քան տարին մեկ անգամ և տարածքային հետազոտություններ, որոնք կատարվում են հետևյալ դեպքերում`</p> <ul style="list-style-type: none"> • շենքերի ֆունկցիոնալ նշանակության փոփոխության • շահագործման պայմանների փոփոխության (մասնավորապես, ազդող բեռների մեծացման) • շենքերի կոնստրուկցիաների վնասվածքների առկայության դեպքում, որոնք առաջացել են երկրաշարժի, սողանքների, փոթորիկների, հրդեհների, հիմնատակի գրունտների անհավասարաչափ նստվածքների և այլ ազդեցություններից: <p>Հարկ է նշել նաև, որ շենքերի հետազոտության արդյունքում, ըստ նորմատիվ պահանջների, գնահատվում է ոչ թե «սեյսմիկ խոցելիությունը», այլ օբյեկտի տեխնիկական վիճակը և վնասվածության աստիճանը և դրա հիման վրա տրվում է սեյսմակայունության գնահատումը և արվում են առաջարկություններ սեյսմազինվածության բարձրացման վերաբերյալ:</p> <p>5. Կարգի 11-րդ կետի «բ» ենթակետի վերջին պարբերության պահանջը կարելի է իրականացնել միայն նոր նախագծվող շենքերի համար:</p> <p>Ընդհանուր առմամբ, «Կարգ»-ի պահանջները և տերմինաբանությունը պետք է համապատասխանեցնել գործող նորմատիվ փաստաթղթերի հետ:</p> <p>Դիտողություններ և առաջարկություններ չկան</p>	<p>տրվում են միայն իրավաբանական անձանց` մինչև 3 տարի ժամկետով (օրենքի հոդված10):</p> <p>3. «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 10.1.4 կետը վերաբերվում է շենքերի և շինությունների տեխնիկական վիճակի գնահատմանը, իսկ խոցելիության գնահատման աշխատանքներն ունեն այլ ուղղվածություն, ուստի «Կարգ»-ի 10-րդ կետի «ա» ենթակետը չի կարող հակասել ՀՀ գործող «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 1.16 կետին:</p> <p>4. Կարգի 10-րդ կետի վերաբերյալ դիտողությունը չի ընդունվում, քանի որ նշված պահանջները թելադրվում են Օրենքի 8-րդ հոդվածի գ) կետով (հաստատում է հատուկ, կարևոր և ընդհանուր նշանակության օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի փորձագիտական գնահատումները) և չեն կարող հակասել Ձեր կողմից նշված «Մեթոդական ցուցումներ»-ի 10.1.4 և 1.16 կետերին, քանի որ այդ ցուցումները վերաբերում են շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազոտմանն ու ոչ թե օբյեկտների տարածքների սեյսմիկ ռիսկի և խոցելիության գնահատմանը:</p> <p>5. Կարգի 11-րդ կետի (օբյեկտների խոցելիության գնահատման համար անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան հետազոտություն, որն իր մեջ պետք է ներառի...) վերաբերյալ դիտողությունը (11-րդ կետի «բ» ենթակետի վերջին պարբերության պահանջը կարելի է իրականացնել միայն նոր նախագծվող շենքերի համար) չի ընդունվում, քանի որ խոցելիության գնահատման պահանջները գոյություն ունեցող և նոր նախագծվող շենքերի համար նույնն են:</p>
-------------------------	--	---

<p>6. քաղաքապետ Գ. Բեգլարյան 06.04.2009թ. ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարու- թյուն 09.04.2009թ.</p>	<p>1. Նախագիծն անընդունելի է հետևյալ պատճառաբանությամբ. ա. Սահմանված չեն այն իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք, ովքեր պետք է համապատասխան կազմակերպություն ներկայացնեն փաստաթղթեր և ստանան օբյեկտների վերաբերյալ խոցելիության մակարդակի գնահատման եզրակացություն, իսկ այնուհետև տրված եզրակացությանը համաձայն կազմակերպեն օբյեկտների ուժեղացման, վերակառուցման կամ քանդման աշխատանքներ:</p> <p>բ. Հաշվի առնելով աշխատանքների մեծածավալ լինելը («Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն շենքերը և շինությունները ենթակա են սեյսմիկ խոցելիության գնահատման)՝ սահմանված չեն այդ աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման աղբյուրները և մեխանիզմները:</p> <p>գ. Սահմանված չեն այն չափանիշները, որոնց պետք է բավարարեն (համապատասխանեն) օբյեկտների խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքներ իրականացնող և եզրակացություններ տվող կազմակերպությունները (ներկայացված նախագծի կարգի 5-րդ կետում նշված ոչ բոլոր իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող կազմակերպությունների կողմից այն կարող է կատարվել, մեր կարծիքով այդ կազմակերպությունները պետք է ունենան պետության կողմից համապատասխան գործունեության թույլտվություն):</p> <p>դ. Սահմանված չեն նաև վերը նշված եզրակացություն ստանալուց հետո հետագա գործընթացներով պայմանավորված աշխատանքների իրականացումը, դրանց համար պատասխանատու անձինք և նրանց պարտականությունները («Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն բացառապես օրենքներով են սահմանվում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պարտականությունները, նրանց կողմից վճարվող տորքերը և այլպարտադիր վճարները):</p> <p>2. Հաշվի առնելով վերոգրյալը, առաջարկում ենք ՀՀ կառավարություն ներկայացնել «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում և այլ իրավական ակտերում, ըստ անհրաժեշտության, լրացումներ և/կամ փոփոխություններ կատարելու մասին համապատասխան իրավական ակտերի նախագծեր, որոնց սահմանված կարգով ընդունումից հետո կարելի է անդրադառնալ ներկայացված նախագծին:</p>	<p>1. ա. Դրիտողությունն ընդունվում է և նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ: Նախատեսվում է օբյեկտների վերաբերյալ խոցելիության մակարդակի գնահատման աշխատանքները ներառել բնակավայրերի գլխավոր հատակագծերի նախագծերի առաջադրանքներում՝ որպես սեյսմիկ ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումներին ուղղված առաջին փուլ, և գոտևորման նախագծերում՝ հողերի կատեգորիաները որոշելու և փոխելու առնչությամբ:</p> <p>բ. Այդ աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման աղբյուրները կսահմանվեն համայնքների գլխավոր հատակագծերի նախագծերի առաջադրանքներում:</p> <p>գ. Այս հարցը ներկայացված է ՀՀ կառավարության «Կայուն զարգացման ծրագրի կատարումն ապահովող 2009-2012թթ միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» որոշման նախագծում՝ որպես լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակ:</p> <p>դ. Այս հարցի պատասխանը ներառված է «բ.» կետում:</p> <p>2. Հաշվի առնելով վերոգրյալը, ՀՀ կառավարություն է ներկայացվել «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում և այլ իրավական ակտերում, ըստ անհրաժեշտության, լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին համապատասխան իրավական ակտերի նախագծեր, որոնք ներառում են</p>
--	--	--

<p>7. ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն 31.03.2009թ.</p>	<p>1. Կարգի 16-րդ կետում ներկայացված խոցելիության մակարդակների համար բերված լրամշակված սահմանումներում ներկայացված հասկացությունները (թույլ ճաքեր, չափավոր ճաքեր, անթույլատրելի ճաքեր, վնասվածքներ, ձևախախտումներ) կրում են ընդհանուր նկարագրական բնույթ և հստակ չափանիշներով ամրագրված չեն: Բացի այդ դրանցում հաշվի չեն առնված շենքերի և կառուցվածքների նորմատիվային սեյսմակայունությունը և դրանց գտնվելու վայրի հետ կապված սեյսմակայուն շինարարության նորմերի ՀՀ տարածքի սեյսմիկ գոտիավորման քարտեզով սահմանված սեյսմիկ վտանգի մեծությունը, ինչպես նաև մարդկային և նյութական կորուստների հնարավոր ռիսկերը: Ներկայացված փաստաթղթի նախագիծը չի կարող կրել նորմատիվատեխնիկական կամ իրավական ակտի կարգավիճակ, քանի որ նշված ուսումնասիրությունների հիման վրա հնարավոր չէ մշակել և իրականացնել որևէ գործնական միջոցառում:</p> <p>2. Հաշվի առնելով վերը շարադրվածը և այն հանգամանքը, որ սեյսմակայուն շինարարության բնագավառի գործառույթները (շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազննում, անձնագրավորում, նոր կառուցվող, ինչպես նաև վերականգնվող-ուժեղացվող շենքերի և շինությունների նախագծերի մշակում, փորձաքննություն և աշխատանքների իրականացում) նորմատիվատեխնիկական և իրավական փաստաթղթերով ներկայումս կարգավորված են, նախարարությունը գտնում է, որ առաջարկվող կարգի ընդունումը կարող է բերել բնագավառում գործառույթների անհարկի կրկնությանը, շենքերի սեյսմակայունության</p>	<p>և միտված են նաև այս հարցի լուծմանը:</p> <p>1. Խոցելիության մակարդակների համար բերված դիտողությունն ընդունվում է և կարգում կատարվել են համապատասխան լրամշակումներ: Նախագիծը հնարավորություն է տալիս մշակել սեյսմիկ ռիսկի գնահատում տարբեր սեյսմիկ վտանգների համար և ներկայացնել գործնական միջոցառման՝ կոնկրետ սեյսմիկ վտանգի հետ կապված առաջարկներ՝ բնակավայրերի գլխավոր հատակագծերի նախագծերում ներառելու համար՝ որպես բնական վտանգավոր երևույթներից (երկրաշարժ) տարածքների պաշտպանության միջոցառումներին ներկայացվող պահանջ: Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցմանն ուղղված ոչ մի պահանջ ներկայումս չի ներառվում բնակավայրերի գլխավոր հատակագծերի նախագծերում, անտեսելով այն հանգամանքը որ հանրապետությունում սեյսմիկ պայմանները վերանայվել են և սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման համար անհրաժեշտություն է առաջացել գնահատել սեյսմիկ խոցելիության մակարդակը: Հայաստանում շենքերն ու շինությունները հիմնականում կառուցված են 7-8 բալ հաշվարկային սեյսմակայունությամբ և շենքերի ու շինությունների ուժեղացման միջոցառումների, անհրաժեշտության դեպքում նաև վերակառուցման ծրագրերի ներկայացման համար անհրաժեշտ է իրականացնել սեյսմիկ խոցելիության գնահատման աշխատանքներ:</p> <p>2. Նշված սեյսմակայուն շինարարության բնագավառի գործառույթները, այո, քաղաքաշինության բնագավառի գործառույթներ են, որոնք կարգավորված են քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական և իրավական փաստաթղթերով: Նախագիծը նկատի է առնում սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտը, որը ներառում է նաև սեյսմիկ վտանգի գնահատումը,</p>
--	---	--

<p>8. ՀՀ բնապահպանության նախարարություն 01.04.2009թ.</p>	<p>զնահատման գործընթացում տարաբնույթ մեկնաբանություններով պայմանավորված հակասությունների առաջացմանը, տեղեկատվական բազայի մասնատմանը և առաջացնել խառնաշփոթ կարգավորված ոլորտում:</p> <p>1. 5-րդ կետը՝ «Իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող կազմակերպությունների» առումով հստակեցման անհրաժեշտություն ունի, քանի որ ըստ ներկայացված նախագծի բովանդակության պարզ չէ, թե որ իրավաբանական անձիք են հանդիսանում օբյեկտների խոցելիության մակարդակի զնահատման աշխատանքներ կատարողները.</p> <p>2. 12-15-րդ կետերի համարակալումներն անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 4-6-րդ մասերի պահանջներին:</p>	<p>սեյսմիկ ռիսկի զնահատումը (որի առաջին փուլ է հանդիսանում սեյսմիկ խոցելիության մակարդակի զնահատումը) և սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման նպատակով առաջարկությունների և նախագծերի ներկայացումը համապատասխան մարմիններ (քաղաքաշինության ոլորտի լիազոր մարմին, տեղական ինքնակառավարման մարմիններ):</p> <p>1. Ընդունվում է, նախագծում «իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող» բառերը փոխարինված են «սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտի պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների, լիցենզավորված անձանց և» բառերով:</p> <p>2. Ընդունվում է, նախագծում կատարվել են համապատասխան լրամշակումներ:</p>
<p>9. 1. ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն 07.04.2009թ.</p>	<p>Դիտողություններ և առաջարկություններ չունի</p>	
<p>10 ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն 28.04.2009թ.</p>	<p>Դիտողություններ և առաջարկություններ չունի</p>	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Մ. ՇԱՀԳԵԼԴՅԱՆ